

SLOVO ŠÉFREDAKTORA

Jen jsem si v minulém čísle *Elektro* povšiml přemrštěného sebevědomí velkých energetických společností, už nám ty nejdivnější daly prostřednictvím plynových potrubí to svoje jaksepatří najivo. A to si nenatahují lacině triko nad známou skutečností, *Elektro* č. 1 jsme museli zpracovat a odevzdat do tisku ještě před Vánoce 2008, kdy plyn z Ruska ještě proudil vesele a naplno.

Pozitivním důsledkem plynové krize počátku roku 2009 byla sice brilantní ukázka české „kyvadlové diplomacie“ (Topolánek, Říman), ale je nutné si uvědomit, že surovinová velmoc Rusko ani při největším úsilí našich politiků nemusela odsouhlasit nic, s čím by sama už předem nesouhlasila.

Jednu zásadní věc však plynová krize převrátila úplně naruby: stala se varovně zdviženým ukazováčkem toho, že dosud samozřejmě bráná 75% závislost ČR na dodávkách plynu z Ruska není jistota před energetickou katastrofou, ale je to sama energeticky katastrofická nejistota! Žertík typu „plyn-stop“ se totiž může kdykoliv opakovat, anebo také může dojít na ještě větší srandu, a to „ropa-stop“!

Přesto je za této nejistoty bezpodmienečně nutné zajistit bezpečné, resp. spolehlivé dodávky všech typů energií. Ale spoň na výrobu té elektrické máme jakýs takýs vliv (blíže viz článek Státní energetická koncepce ve světle plynové krize, str. 6). Jestliže tedy přerušeni dodávek plynu v něčem způsobilo jasno, pak je to především jaderná energetika, a vítězem sporu o plyn je tudíž atom!

Jak nedávno napsal týdeník *The Economist*, jaderná energetika se v posledním půlstoletí rozvíjela prakticky pouze proto, že výstavba atomových elektráren spolykala v zemích OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, sdružující 30 nejrozvinutějších zemí světa) více než polovinu všech státních subvencí na rozvoj energetiky.

Jak by ne! Vždyť atomovou elektrárnu nemůže postavit soukromá společnost za pouhého přihlížení státu. Proto velké národní energetické korporace budou vždy partnerem států, resp. jejich vlád. Proto státní subvence energetickým firmám nejsou pokřivením trhu (jak hlásají rychlokvašení neoliberalové), přestože jdou ze státní pokladny, resp. z daní obyvatelstva. Ale tím spíše se nesmějí energetické společnosti chovat jako soukromé podnikatelské subjekty, protože jimi právě vzhledem k masivní propojenosti se státem nejsou, a nemají na čistě soukromotržní sebevědomí ani právo. Ale, jak za často vidno, chovají se tak.

Jenomže! Fenomén „silnoproudé elektrotechniky“ v uplynulých dvaceti letech pod náporom jiných elektrotechnologií zcela nesmyslně ztratil ve společenském chápání v ČR na významu a teprve potřeba postulování energetické koncepce znovu ukazuje jeho nepostradatelnost. **Jenomže!** Systém českého školství přestává být schopen zajistit dostatek kvalifikovaných profesí pro úkoly energetického charakteru, které Českou republiku v nejbližší době čekají. Dochází, resp. již došlo, k rozpadu projektových a inženýrských týmů, které jsou pro efektivní realizaci velkých energetických investic zásadní a které představovaly mimořádnou komparativní výhodu české ekonomiky již od druhé poloviny 19. století.

A to za situace, kdy už nyní se v EU trend posilování jaderné energetiky stává jednoznačnou prioritou. A právě jako napotvoru, Česká republika, jejíž vláda vzhledem ke koaličním šachům zmrazila svým programovým prohlášením výstavbu jaderné energetiky a sama nemá doma jasno, drží tento mrazivě žhavý půlrok v rukou kormidlo předsednictví EU.

Ať tedy tak či onak, zcela jistě po ekonomech, právnících a umělcích přijde v nejbližší budoucnosti ke slovu opět technik.

jiri.kohutka@fccgroup.cz

Právě vychází!

Kompletní obsah ročníku 2008 časopisů *Automa*, *Elektro* a *Světlo* na CD **96,-**

Objednávka na adrese:
FCC Public s. r. o.
Pod Vodárenskou věží 4
Praha 8, 182 08
nebo na
www.odbornecasopisy.cz